2026-10-12 HSN/1314/2026

Socialdepartementet
S2026/01360

Region Jämtland Härjedalens yttrande över Promemorian Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet

Region Jämtland Härjedalen ställer sig mycket positiv till de förslag som presenteras i promemorian ”*Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet*”. Förslagen utgör inte bara ett viktigt steg i utvecklingen av den nationella digitala infrastrukturen utan också en nödvändig modernisering av de rättsliga förutsättningarna för en hälso- och sjukvård som ska vara sammanhållen, personcentrerad och patientsäker.

Särskilt välkomnar Region Jämtland Härjedalen förslagen som stärker möjligheterna att dela och tillgängliggöra vårdinformation över organisatoriska och geografiska gränser. Dagens patienter rör sig genom en vårdkedja som omfattar ett stort antal aktörer: kommunal hälso- och sjukvård, primärvård, sjukhusvård, privata vårdgivare och andra utförare. Trots detta är tillgången till relevant information fortfarande i hög grad beroende av organisatoriska gränser som saknar betydelse för patienten men som får betydande konsekvenser för vårdens kvalitet och effektivitet.

Region Jämtland Härjedalen anser att dagens regelverk för informationsdelning inom hälso- och sjukvården präglas av en obalans där skyddet av den personliga integriteten i många fall har givits företräde framför vårdkvalitet, kontinuitet och patientsäkerhet. Integritetsskyddet är en grundläggande rättighet och ska fortsatt vara starkt. Samtidigt måste lagstiftningen utformas utifrån insikten att bristande informationsdelning också innebär risker. När vårdpersonal saknar tillgång till relevant information ökar risken för felbedömningar, onödiga utredningar, dubbelarbete, brister i uppföljning och vårdskador. Att inte dela information har konsekvenser och dessa konsekvenser måste ges större tyngd i den rättsliga avvägningen än vad som hittills varit fallet.

Mot denna bakgrund är Region Jämtland Härjedalen särskilt positiva till förslaget att ersätta kravet på uttryckligt samtycke med en opt-out-modell inom den sammanhållna vård- och omsorgsdokumentationen. Ett system som bygger på att information får användas för patientens vård så länge patienten inte aktivt motsätter sig detta speglar bättre vårdens verklighet och stödjer vårdens kärnuppdrag. Förslaget innebär inte att patienten förlorar kontrollen över sina uppgifter. Tvärtom kvarstår möjligheten att motsätta sig

informationsdelning. Skillnaden är att lagstiftningen utgår från att informationsdelning för vårdändamål normalt ligger i patientens intresse.
Region Jämtland Härjedalen menar att verklig personcentrering förutsätter att relevanta vårdaktörer kan samarbeta kring patientens behov. Den som har många vårdkontakter ska inte behöva fungera som bärare av information mellan olika verksamheter eller själv ansvara för att viktiga uppgifter förmedlas mellan vårdgivare. Ett regelverk som försvårar informationsutbyte riskerar i praktiken att flytta ansvaret från vårdens organisationer till patienten. Det är inte förenligt med ambitionen om en nära, sammanhållen och personcentrerad vård.

Region Jämtland Härjedalen ser därför de föreslagna förändringarna som ett viktigt perspektivskifte. Lagstiftningen behöver i högre grad utgå från vilken informationshantering som bäst stödjer god vård, hög patientsäkerhet och ett sammanhållet patientomhändertagande, samtidigt som integritetsskyddet upprätthålls genom tydliga rättigheter, loggning, behörighetsstyrning och möjlighet att motsätta sig behandling av uppgifter. Förslagen måste införas som en samordnad helhet, harmoniseras med övrig lagstiftning inkl EHDS och sannolikt ges betydligt längre införandetid än vad som föreslås i promemorian för att leverantörer och vårdgivare skall hinna justera system och arbetssätt.

Sammanfattningsvis anser Region Jämtland Härjedalen att promemorian tar viktiga steg mot ett mer ändamålsenligt regelverk där patientens behov av en sammanhållen och säker vård ges större utrymme. Förslagen bidrar till att skapa bättre förutsättningar för samverkan mellan vårdgivare, stärker vårdens kvalitet och minskar de hinder som idag försvårar ett personcentrerat arbetssätt.

———

Besöksadress: Kyrkgatan 12 Östersund Postadress: Region Jämtland Härjedalen Box 654 831 27 Östersund
Telefon: 063-14 75 00 Fax: 063-14 77 56 E-post: region@regionjh.se Webbplats: www.regionjh.se
Bankgiro: 250-0486 Plusgiro: 8 28 00-4 Org nr: 232100-0214